

czelna, dla których posiadanie działki to nie tylko możliwość kontaktu z naturą i wypoczynku, a często jedyna szansa podpiępowania domowego budżetu. Dlatego w 1930 r. Związek w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej zaczęła pomagać bezrobotnym poprzez zatrudnianie ich przy pracach na terenie ogrodów, a już w 1934 r., w Poznaniu, wspólnie z Zarządem Miasta Poznania rozpoczęła budowę osiedli dla bezrobotnych. Starania Związku szły w stronę uzyskania odpowiednich kredytów na budowę osiedli. I w tym celu podejmuje współpracę z Funduszem Pracy.

W 1938 r. przeprowadzono pierwszy eksperyment, w którym z kredytu uzyskanego z Funduszu wystawiono 60 domków dla najuboższych w o miastach województwa pomorskiego. Przedstawiciele zakochali się sukcesem zarówno pod względem organizacyjnym, jak i technicznym, co pozwoliło na nawiązanie stałej współpracy z Funduszem w celu wybudowania kolejnych osiedli. Domków takich powstało do 1939 r. ok. 6 tysięcy.

Związek wykazywał też aktywność na arenie międzynarodowej. Brał udział w międzynarodowych kongresach związków ogrodników działkowych między innymi w Brukseli i Wiedniu skąd przywołano nowe materiały dotyczące rozwoju ogrodnictwa działkowego na świecie i dzielono się doświadczeniami. Praca Związku była oceniana bardzo pozytywnie przez inne państwa i dlatego plasty Międzynarodowy Kongres Ogrodników Działkowych odbył się w Poznaniu w 1935 r. Wzięli w nim udział przedstawiciele związków z Anglii, Austrii, Belgii, Holandii, Włoch i wielu innych państw. Praca Związku cieszyła się też dużym poparciem władz zarówno państwowych jak i kościelnych. Związek stał się współpracownikiem z Ministerstwem Opieki i Funduszem Pomocy zarówno przy budowie osiedli dla bezrobotnych, jak i w związku z prowadzoną akcją promocyjną. Przedstawiciele władz brali udział w wystawach organizowanych w ogrodach, a także w Międzynarodowym Kongresie w Poznaniu. Prymas Polski Kardynał August Hlond przysłał do redakcji „Ogrodu Działkowego” pismo, w którym wyrażał życzenie i aprobatę dla działalności Związku i przekazywał swoje błogosławieństwo.

Ogród „Kapiele Słoneczne” był pierwszym ogrodem, który funkcjonował na takich samych zasadach jak dzisiejsze ogrody działkowe. Cofnijmy się jednak jeszcze o 400 lat wstecz do małego miasteczka w obecnym województwie kaliskim Kozłmina. Stąd właśnie pochodzi dane o najstarszym w naszym kraju ogrodzie. Tutaj 7 listopada 1575 r. na zamku kozłminskim Andrzej Górka odnawia i zatwierdza wszystkie dawne przywileje mieszczanom użytkującym ogrody kolo „Wielkiego Miasta Kozłmina”, bowiem „dawniejsze zaginęły”. Dzieje ogrodu przez następne 300 lat nie są nam znane, ponieważ kolejne dokumenty pochodzą już z dziesiętnastego wieku. W 1824 r. dokonano spisu terenu ogrodu. Dane zawarte w „Akcje wymiaru ogrodów na Błoniu leżących” wskazywa, że dzisiejszy Pracownicy Ogród Działkowy im. „Powstańców Wielkopolskich” to jest ten sam ogród, o którym wspomina stare akta tyle, że powiększony obszarowo. Dokument z 16 listopada 1841 r. dotyczy posiedzenia w sprawie ustalenia granic ogrodów. Wynika z niego, że na posiedzeniu tym miano powołać związek zrzeszający użytkowników działek. Byłby to pierwszy zorganizowany tego typu związek, „praprzodek” późniejszych Towarzystw Ogrodników Działkowych. Nie wiemy jednak czy związek ten powstał.

Są to najstarsze dokumenty dotyczące ogrodnictwa w Polsce. Wynika z nich, że już przed 1575 r. istniał w Kozłminie ogród działkowy, jak wiadomo historia nie jest do końca odkryta karta. Może więc jeszcze wcześniej istniały gdzieś ogrody i zalażki organizacji. Być może w tym roku zamiast 100-lecia powinniśmy obchodzić na przykład 500-lecie racu działkowego w Polsce.

Rok 1939 zastał Związek Towarzystw Ogrodników Działkowych w pełnym rozkwicie. Akcja promocyjna odnosiła ogromne sukcesy. Ogrody zajmowały 3100 ha i użytkowało je 49 tysięcy rodzin. Także działalność na rzecz najbardziej potrzebujących przynosiła zamierzone rezultaty.

Ukoronowaniem rozwoju idei ogrodnictwa działkowego w II Rzeczpospolitej było opracowanie projektu ustawy o ogrodach działkowych, która miała zapewnić warunki do ich dalszego rozwoju, a działkowej organizacji prawa do skutecznego działania.

Był rok 1930.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 1 kwietnia 1997 r.

Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes
Polskiego Związku Działkowców

Szanowny Panie Prezese!

Proponuję objęcia prezse mnie patronatunad obchodami Jubileuszu 100-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce przyjąłem jako zaszczytne i honorowe wyróżnienie ze strony Polskiego Związku Działkowców i całej działkowej społeczności.

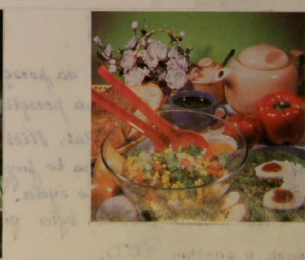
Ponadczasowa idea ogrodnictwa działkowego od stu lat towarzyszy społeczeństwu polskiemu, jest bliska wszystkim, którzy z radością zbierają przytki ciężkiej pracy własną ręką. Ogrodnictwo działkowe to bowiem nie tylko relaks i odpoczynek, ale także cierpliwość i odpowiedzialna praca. To również troska o środowisko naturalne i zdrowy tryb życia ludzi. Dlatego kleszy mnie, że stuletnia tradycja ogrodnictwa uzbogaca nasze codzienne życie poszanowaniem przyrody, szacunkiem dla szlabetnego, choć ciężkiego trudu.

Sądze, że tegoroczne obchody Jubileuszu, nad którymi z radością obejmuję patronat, będą znakomitą okazją do spopularyzowania ogrodnictwa działkowego, że dzięki nim przybędzie nowych sympatyków i kontynuatorów tej pięknej idei.

Aleksander Kojuszko

Aleksander Kwaśniewski

działkowiec 5

LATO

Lilia
– królowa lata

Lato w tym roku na początku przyniosło nam piękną pogodę i zapowiedź dobrych plonów. Ale już na początku lipca na terenie naszego kraju rozpoczęła się powódź, jakiej nie było od 500 lat. Nikt się nie spodziewał, że cywilizacja może mieć tak wielką, niszczącą siłę. Nikt nie był na to przygotowany, ludwie na terenach powodzi stracili wierzal cały dorobek swojego życia.

Ta wielka powódź była główną przyczyną w zorganizowaniu wojenódskich dożynek w naszym ROD.

Duże strąchy w czasie powodzi powisły bez działkowcy. Niektóre ogrody zostały
 ponownie zniszczone i erodowane z ziemią.

W naszym mieście powódź ogrodu nie dotknęła tak tragicznie, ale ludność miasta
 posiadającą mieszkaniową posesję przy Odry tak.

W Świątku z pomocą w naszym POW na specjalnym zebraniu zorganizowanym
 przez Prezesa Pana Kononiowskiego wystąpiono z wnioskiem o sfinansowanie pomocy
 powodziannom. Nasi działkowcy bardzo szybko zareagowali i jeszcze w tym samym dniu
 brano dużą ilość warzyw i owoców. Akcja pomocy dla powodziannów trwała przez cały czas
 powodzi, dostarczano dary, kiedy zachodziła taka potrzeba.

Prezes POW był w stałym kontakcie z Burmistrzem Miasta i Komitetem Powodziannym,
 w razie potrzeby służyć pomocą.

L i s t a działkowców, którzy w czasie powodzi przyniesli plony z
 własnych działek dla powodziannów.

lp.	Nazwisko i Imię	Nazwisko Imię
1.	Natuszewicz Jerzy	24. Pacha Anna
2.	Kaspérski Jerzy	24. Gryszkiewicz Wiktor
3.	Gmiterek Jan	25. Paszkiewicz Janina
4.	Waśliniaki Wiktor	26. Puzecz Anna
5.	Betka Zdzisław	27. Ciwka Maria
6.	Szymanski Czesław	28. Pawłowski Bogusław
7.	Bednarczyk Elżbieta	29. Knapik Józef
8.	Harunek Zefir	30. Borchowski Zdzisław
9.	Gela Belesław	31. Skoneczny Zdzisław
10.	Lipski Stanisław	32. Wajcichewski Józef
11.	Michalaki Stefan	33. Brell Anna
12.	Rubaszko Irena	34. Chorzalska Krystyna
13.	Marek Monika	35. Olechny Janusz
14.	Lewandowski Jerzy	36. Olechny Aniela
15.	Pacha Arkadiusz	37. Picz Maria
16.	Browarczyk Edmund	38. Pietkun Stanisław
17.	Mazurek Franciszek	39. Szymanski Jan
18.	Mankowski Stanisław	40. Kutreweks Katarzyna
19.	Wenkler Michał	41. Bratasz Stefania
20.	Frede Jan	
21.	Daszczy Edward	
22.	Gmidt Janina	
23.	Pietkiewicz Leen	

Polski Związek Działkowców
Zarząd P.O.D.
im. „100-lecia Ogrodnictwa Działkowego”
w Krośnie Odrzańskim

W imieniu Burmistrza Miasta Krośna Odrzańskiego i własnym
wyrażam podziękowanie za okazaną pomoc w dostarczeniu warzyw
i owoców z własnej działki na rzecz mieszkańców dotkniętych
powodzią w lipcu b.r.

Dzięki państwa pomocy, sercu i zrozumieniu dla ludzkiej
tragedii, kilkudziesięciu powodziom oprócz tego, że nie było
głodnych, poczuło, że w tej tragedii nie są sami, że są ludzie, którzy
w każdej chwili są gotowi przyjąć z pomocą.

Wraz z podziękowaniem proszę przyjąć szczerze życzenia
wszelkiej pomyślności w pracy zawodowej i życiu osobistym.

PREZES

inż. Waldemar Korzeniowski

Krosno Odrzańskie, 11 listopada 1997 r.

Takiej Presji wysyłał Prezes P.O.D. w Krośnie Odr.
podziękowania działkowcom za udzieloną pomoc
powodziarom
Do zbiórki plonów dla powodziar bardzo dużo
przygotowała się Komisja Socjalna działająca przy P.O.D.

ZARZĄD MIASTA KROSNO ODRZAŃSKIE

Zarząd Pracowniczych
Ogrodów Działkowych
w Krosnie Odrzańskim

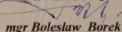
W imieniu społeczności Gminy i Miasta Krosno Odrzańskie i własnym
wyrazem podziękowanie za okazaną pomoc materialną na rzecz mieszkańców
dotkniętych powodzią, jaką nawiedziła nasz rejon w miesiącu lipcu bieżącego roku.

Dzięki Państwa pomocy, sercu i zrozumieniu dla ludzkiej tragedii oraz
niezwykle cennej w tamtych chwilach pomocy materialnej, pozostawaliście Państwo
w bliskich kontaktach z ponad 4 tysiącami mieszkańców naszej Gminy, do których
Wasza pomoc została skierowana.

Godną naśladowania postawą zasłużyliście sobie Państwo na wyrazy
szacunku i wdzięczności mieszkańców oraz krosnieńskich władz.

Wraz z podziękowaniem proszę przyjąć serdeczne życzenia wszelkiej
pomyślności w pracy zawodowej i życiu osobistym.

Przewodniczący Zarządu
Burmistrz

mgr Bolesław Borek

Krosno Odrzańskie, 1 października 1997 r.

Podziękowanie Burmistrza dla POD.

Jednym z wniosków na Walnym Zebraniu POG była prośba
 działkowców do Prezesa i Zarządu o zmianę nazwy ogrodu z „25-lecia PRL”
 na POG 100-lecia ogrodnictwa działkowego”
 Wniosek został przyjęty pozytywnie. Nysiebiono z pismem do H2 POG o dokonanie
 takiej zmiany.

Polski Związek Uziolkowców
 ZARZĄD P.O.D.
 im. „25-lecia PRL”
 ul. Działkowa 24, tel. 0-48/835492
 66-600 Kraśno Odrzańskie
 NIP 973-00-50-570

Kraśno Odrzańskie, dnia 17 czerwca 1997r.

Przydium
 Krajowej Rady P Z D
 poprzez
 Wejewódzki Zarząd P Z D
 w Zielonej Górze

Zarząd POG im. 25-lecia PRL w Kraśnie Odrzańskim zgadza
 z Uchwałą nr. 10/97 Przydium Krajowej Rady P Z D z dnia 19 lutego
 1997r. w n e s i e sadanie tytułu :

POD im. 100-lecia Ruchu Działkowego w Polsce.

Ogród POG im. 25-lecia PRL w Kraśnie Odrzańskim w rzeczywistości
 stanowi 6 odrębnych egredów na terenie Kraśna Odrzańskiego o łącznej
 powierzchni 34 ha 739 śniadek. Pierwszy ogród / na ulicy Odrzańskich
 od Stalingrada / powstał około 1950 roku a ostatni / na ulicy
 Kasciuski w kierunku do miejscowości Lechewice / w 1992 roku.
 Ogród posiada wybudowany w czynie społecznym Dom Działkowca.

W konkursach Krajowych na najlepiej zagospodarowany ogród
 w 1987 roku trzymaliśmy wyróżnienie a w roku 1996 byliśmy jego
 laureatem zajmując piąte miejsce.

Z roku na rok coraz więcej pieniędzy przeznaczamy na ochronę
 środowiska / sadzenie żywopłotu wzdłuż egredów / i tak w roku
 1996 wydaliliśmy 3.000 zł. a w roku 1997 7.000 zł.

W roku bieżącym w dniu 9 sierpnia , w naszym Ogrodzie odbędą się Wejewódzkie uroczystości związane ze 100-leciem Ruchu Działkowego w Polsce i w tym też dniu chcielibyśmy aby nam ten tytuł nadać.

W załączeniu
 Przykładnie zdjęcie
 z kilku egredów

Za Zarząd
 Prezes POG
 inż. Waldemar Korzeniowski

olski Związek Działkowców
Wojewódzki Zarząd
ul. Wypustkańskiego 13, tel. 253-693
41-036 ZIELONA GÓRA

Zielona Góra, dn. 25.07.97 r.

Zarząd POD
"25-lecia PRL"
w Krosnie Odrz.

L.dz. 179/97

Prezydium Wojewódzkiego Zarządu PZD w Zielonej Górze na swym posiedzeniu w dniu 15.07.br. przychyliło się do Waszego pisma z dn. 17.06.br. i zatwierdziło zmianę nazwy ogrodu z POD "25-lecia PRL" na POD "100-lecie ogrodnictwa działkowego" zgodnie z § 100 p.1 Reg.POD i § 64 p. g Statutu PZD.

PREZIS WZ

W

inż. H. Pudliszewski

Oto pismo, które otrzymał Zarząd POD w odpowiedzi od PZD w Ziel. Górze

PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

NADAJE

PRACOWNICZEMU OGRODOWI DZIAŁKOWEMU

„Im. 100-lecia Ogrodnictwa Działkowego”

W Krośnie Odrzanińskim.....

TYTUŁ

*Pracowniczy Ogród Działkowy
100-lecia*

Warszawa, 23 lipiec 1997 r.

Prezes
Polskiego Związku Działkowców

Eugeniusz Kondracki
Eugeniusz Kondracki

Rok 1997 jest r. jubileuszowym, w którym PZD obchodzi 100-lecie ruchu
produkcja obywatelskiego w Polsce. W związku z tym PZD, po zapoznaniu się z osiągnię-
ciami WZ PZD i w oparciu o sprawozdanie Krajowej Komisji Konkursowej z dokonanej oceny
załączanej dokumentacji, nadaje następującym PZD za szczególne osiągnięcia
zakresie zagospodarowania ogrodu tytuł: **Pracowniczy Ogród Działkowy 100-lecia**
m. in. **PZD 25-lecia PRL - Wrośno Odnowienie**

Pracownicze Ogrody Działkowe 100-lecia otrzymały dyplomy obywatelskie, oraz
tablice pamiątkowe, nasz Ogród również.

Przez PZD Jan Koneziowski odsienia
tablicę pamiątkową

Odsłonięcie tablicy i zmiana nazwy
Ogrodu, było miłym wydarzeniem
w naszym TGD.

Tę okazję odbyło się uroczyste
zebranie, rozdanie dyplomów za wzorowe
działki i życzenia drugiego 100-let
dla wszystkich działkowców.

